

• İZMİR
BARIS ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2718
Tarih: 27.02.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de Cumhuriyetin kuruluşuyla el konulan, Vakıflar Müdürlüğüne devredilen ve daha sonrasında özel kişilere satılmış veya müze yapılmış Alevi dergah ve kurumlarının tespit edilmesi, bu mekanların Alevilere iade edilmesi için yapılması gereken hukuksal düzenlemelerin yapılması için çözüm önerilerin oluşturulması amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla Anadolu'nun çok kültürlü ve inançlı yapısı tekleştirme iddiasıyla Müslüman Suni inancı dışındaki inançları yok sayılmıştır. Aleviler ve gayri-müslimlerin tarihsel olarak kendilerine ait olan ibadet yerleri ya da inanç açısından önemli yerlere devlet tarafından el konulmuştur. Geline nokta, gayri-müslimlere yönelik bu haksızlık geç de olsa 27.08.2011 tarihinde Hükümetin çıkardığı ve 23038 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile telafi edilmeye çalışılmıştır. Ancak Türkiye'de büyük bir nüfusa sahip Aleviler'e ait pek çok dergah ya da ibadethane mekanı Alevilere ait değildir. Bu durumun çözülmesi, Alevilerin sahibi olduğu yerlerin kendilerine iade edilmesi Türkiye'de inanç özgürlüğüne ve demokrasiye de büyük bir katkı sağlayacaktır.

Aleviliğin temel öğreti ve eğitim kurumları olan Dergah ve Vakıflar 30. Teşrinisani 1341 tarih ve 677 sayılı yasayla kapatılıp, kamuya ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne bedelsiz devredilmiştir. Geline aşamada el konulan vakıf ve dergahlar ile bugün bu yerlerde hizmet veren Alevi kurumları ismen aynı kurumlar değil ise de aynı yol ve süreğin devamı olarak ve aynı amaca hizmet ettiklerinden halefiyet suretiyle bu kültür ve inancın sürdürücüleri ve hak sahibidirler. O nedenle bu mallar üzerinde haklarının olduğu yolundaki kesin, meşru ve haklı istekleri göz ardı edilemez. Türkiye'de bu şekilde Alevi inancına ait kaç binanın olduğu net olarak bilinmese de Hacı Bektaş-ı Veli Dergahı, Şahkulu Sultan Hilmi Dede Baba Dergahı, Abdal Musa Dergahı, Sucaettin Veli Dergahı, Karacaahmet, Hasan Dede, Erikli Baba, Garip Dede, Karaağaç Dergahları'nın mallarının ellerinden alınarak kamu kuruluşlarından özel kişilere ya satıldığı ya da kiralandığı bilinmektedir. Dolayısıyla Alevi vatandaşlar kendi inançları için kurdukları yerlerde kiracı haline getirilmiştir. Örneğim müze haline getirilen Hacı Bektaş-ı Veli Dergahını Aleviler para ödeyerek ziyaret edebilmektedirler. Yine Sivas'da bulunan Aile Baba Tekkesi önce bir şahsa satıldıktan sonra 12.09.1994 tarihinde ise Belediyeye satılmıştır ve tarihi ve inançsal simgesi olan bu tekkeye "Susamış Konağı" ismi koyularak tarihi mirasın korunmasına da aykırı hareket edilmiştir. Bu şekilde mallarına el konulmuş, satışa sunulmuş 100'lerce Alevi dergah ve kurumun olduğu belirtilmektedir.

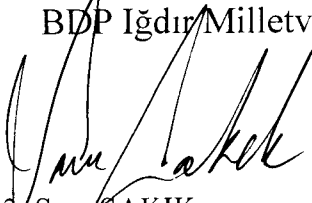
Türkiye'nin demokrasi güçlerinden biri olan Alevi hareketinin bu en temel talepleri görmezlikten gelinemez. Bu uygulamanın ne hukuken ne de demokrasi adına kabul edilir bir yanı gözükmemektedir. Alevi tabanının kendi inançlarını özgürce yerine getirebilmeli ve inançları açısından kutsal ve önemli buldukları yerlerin kendilerine gerekli yasal düzenlemeler bir an önce yapılarak iade edilmelidir. Bu amaçla Türkiye'de Cumhuriyetin kuruluşuyla el konulan, Vakıflar Müdürlüğüne devredilen ve daha sonrasında özel kişilere satılmış veya müze yapılmış Alevi dergah ve kurumlarının tespit edilmesi, bu mekanların Alevilere iade edilmesi için yapılması gereken hukuksal düzenlemelerin yapılması için bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.

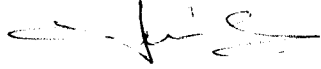
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

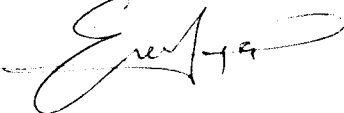
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

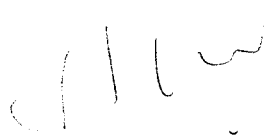
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

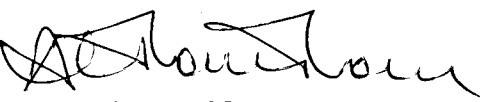
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

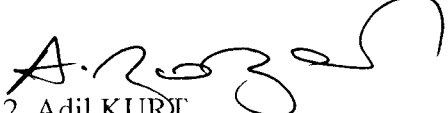
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

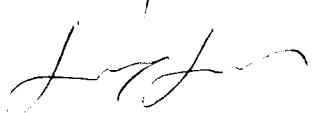
10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

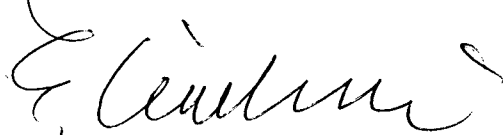
1

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

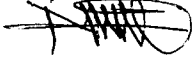

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

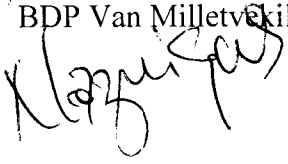

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili

